

OPCIÓ A

La prova consisteix a fer quatre exercicis: (1) traduir un text, (2) resoldre una qüestió de morfosintaxi, (3) resoldre una qüestió sobre llengua o civilització romana, i (4) exposar breument un tema de llengua o de civilització romana.

TEXT

DARRERA BATALLA D'ESPÀRTAC

Hostes, a Licinio Crasso fugati, in extrema Italiae refugerunt. Ibi circa Bruttium angulum clausi sunt et, cum fugam in Siciliam pararent sed nauigia non suppeterent, tandem dignam mortem obierunt et sine missione¹ pugnauerunt. Spartacus ipse, in primo agmine fortissime dimicans, quasi imperator occisus est. (FLORUS, *Epítom*, 2, 8, 12-14)

¹ «Sense treva».

LÈXIC (per ordre alfabètic)

angulus, -i (m.): punta, racó.

Bruttius, -a, -um: del Bruti [regió del sud d'Itàlia, separada de Sicília per l'estret de Messina].

claudio, clausi, clausum (3): encerclar.

extremum, -i (n.): confí, límit.

fugo (1): posar en fuga.

Licinius Crassus, Licinii Crassi (m.): Licini Cras.

obeo, obii, obitum: afrontar.

suppeto, suppetiui, suppetitum (3): haver-hi a disposició.

Exercici 1 [5 punts]

Traduïu el text en el quadern de respostes.

Exercici 2 [1 punt]

Una vegada observades amb atenció les concordances que hi ha a la frase *Spartacus ipse, in primo agmine dimicans, quasi imperator a Romanis occisus est*, transformeu-la a la veu activa a partir de l'inici que us proposem.

1. Romani occiderunt _____.

Exercici 3 [2 punts]

Digueu si les afirmacions següents referides a la família romana són vertaderes (V) o falses (F), i, si les heu considerat falses, **expliqueu quines són les incorreccions**. Recordeu que una elecció errònia serà penalitzada.

1. La dona romana estava sempre sota la tutela masculina, ja fos del pare, del marit o d'un tutor.
2. Quan en una família romana naixien un nen o una nena eren dipositats a terra per tal que el pare els reconegués com a fills (cas en què els alçava en braços) o els rebutgés (cas en què eren abandonats).
3. A Roma, quan un home o una dona morien, sempre se'ls incinerava i se'n guardaven les cendres en una urna que es dipositava al larari de la casa familiar.
4. El cap d'una *família* era el *paterfamilias*, baró sense ascendents masculins vius, que tenia la pàtria potestat sobre tots aquells que vivien a la casa, ja fossin lliures o esclaus.

Exercici 4 [2 punts]

Llegiu el següent text extret del primer capítol de la novel·la *An Imaginary Life*, en què D. Malouf (1934) explica els darrers anys de la vida d'un poeta de la literatura llatina. A continuació, responeu a les qüestions proposades.

Aquí sóc un exiliat... A Tomis no hi ha ningú que parli la meua llengua i no he sentit ni una paraula en llatí des de fa un any... T'escric a tu, lector que vius en un altre segle, perquè aquesta carta mai no l'enviaré a ningú... Et sona el meu nom? Que potser algun dels meus versos ha aconseguit evitar la prohibició dictada sobre els meus llibres en totes les biblioteques i la seva incineració pública? He sobreviscut?

Escric aquestes ratlles a la claror d'un llum de ganxo. Per terra corren un munt d'aranyes petites. Elles tampoc no poden parlar, com jo. Em pregunto si tenen un llenguatge propi. Seria capaç d'afinar la meua oïda per sentir-lo? Perquè segur que han de poder comunicar-se entre elles. Potser podria començar a escriure una altra vegada en la llengua de les aranyes: *Noves metamorfosis del poeta a l'exili, en la llengua de les aranyes...*

En essència jo sóc una criatura social. Alguns poetes tenen oïda. Jo tinc olfacte i estic provist d'un bon nas. El nas és polític, fins i tot quan el fiques en els llocs més privats. El nas et pot ficar en embolics... Jo estava trobant un nou estil nacional per a la meua generació. Prou de patriotisme. Prou de glorificar els herois d'armes. Prou de manuals en vers per a la cria d'abelles. Prou d'amors entre joves pastors. El meu món era estrictament personal.

L'emperador ha creat la seva era. Jo també he creat la meua, per això m'odia. He estat relegat als límits del món conegut i m'han expulsat de les terres on es parla la nostra llengua, el llatí. Però aquesta nit, a l'ombra del pòrtic de Marcel estan passant algú per la pedra. I això perquè jo, en una ocasió, vaig fer que succeís en un dels meus poemes i vaig fer-ne un acte de desafiament públic.

1. De quin autor es tracta? Assenyalau els indicis que heu trobat en el text per saber-ho.
2. A qui es refereix el protagonista quan parla de l'emperador?
3. A quin fet es refereix quan diu: He estat relegat als límits del món conegut? Sabeu quines en foren les causes?
4. A quina de les seves obres es refereix el protagonista quan diu: Jo, en una ocasió, vaig fer que això succeís en un dels meus poemes?
5. En el fragment que va des de Prou de glorificar fins a de joves pastors l'escriptor es refereix al tema de tres obres escrites per un altre literat contemporani. Digues qui és i quines són les obres.
6. El nostre autor, tot i la pena que expressa en el relat, demostra un cert sentit de l'humor quan afirma: Jo tinc olfacte i estic provist d'un bon nas. Si en recordeu el nom complet, podreu dir-nos on és la ironia.

OPCIÓ B

La prova consisteix a fer quatre exercicis: (1) traduir un text, (2) resoldre una qüestió de morfosintaxi, (3) resoldre una qüestió sobre llengua o civilització romana, (4) i exposar breument un tema de llengua o de civilització romana.

TEXT

DARRERA BATALLA D'ESPÀRTAC

Hostes, a Licinio Crasso fugati, in extrema Italiae refugerunt. Ibi circa Bruttium angulum clausi sunt et, cum fugam in Siciliam pararent sed nauigia non suppeterent, tandem dignam mortem obierunt et sine missione¹ pugnauerunt. Spartacus ipse, in primo agmine fortissime dimicans, quasi imperator occisus est. (FLORUS, *Epítom*, 2, 8, 12-14)

¹ «Sense treva».

LÈXIC (per ordre alfabètic)

angulus, -i (m.): punta, racó.

Bruttius, -a, -um: del Bruti [regió del sud d'Itàlia, separada de Sicília per l'estret de Messina].

claudio, *clausi*, *clausum* (3): encerclar.

extremum, -i (n.): confí, límit.

fugo (1): posar en fuga.

Licinius Crassus, *Licinii Crassi* (m.): Licini Cras.

obeo, *obii*, *obitum*: afrontar.

suppeto, *suppetiui*, *suppetitum* (3): haver-hi a disposició.

Exercici 1 [5 punts]

Traduïu el text en el quadern de respostes.

Exercici 2 [1 punt]

Quin dels sintagmes proposats en cada número cal introduir en l'espai buit per tal d'obtenir una frase correcta gramaticalment? Recordeu que una elecció errònia serà penalitzada.

1. Spartacus circa Bruttium angulum _____ clausus est.
 - a. cum exercitu.
 - b. Marci Licinii.
 - c. Italiam.
 - d. hosti.
2. Hostes, sine missione _____, mortem dignam obierunt.
 - a. fortissime.
 - b. Spartaco.
 - c. dimicantes.
 - d. ipsos.

Exercici 3 [2 punts]

Llegiu amb atenció les definicions que hi ha a continuació i digueu a quins magistrats de la república romana fan referència.

1. Eren els magistrats més importants des del punt de vista civil i militar i donaven nom als anys del calendari romà. S'ocupaven de la direcció de les operacions bèl·liques i del reclutament de lleves; tenien el dret de convocar i de presidir el senat i les assemblees; i, finalment, també tenien competències administratives (per exemple, l'administració de les terres públiques, la imposició de tributs, etc.).
2. Eren magistrats elegits en els comicis centuriats que tenien l'administració de la justícia com a principal comesa. N'hi havia un d'*urbanus*, que s'encarregava dels afers entre els ciutadans de Roma i un de *peregrinus*, que s'encarregava dels afers en què intervenia algun estranger.
3. Eren els administradors de les finances públiques. A Roma s'ocupaven de la gestió de l'erari públic i, a mesura que s'anà ampliant el nombre de províncies, s'ocuparen també de la gestió de les finances d'aquestes províncies (cobrament d'impostos, pagament de la soldada, venda del botí de guerra, etc.). Obtenir aquesta magistratura era el primer esglauó en la carrera de qualsevol ciutadà que es volgués dedicar a la política.
4. Eren els magistrats que s'encarregaven del manteniment de temples i edificis públics, així com de l'abastiment dels mercats i de l'organització de jocs públics, fet aquest darrer que molts d'ells usaven com a mitjà per guanyar popularitat i vots per poder accedir a magistratures més importants.

Exercici 4 [2 punts]

El text que acabeu de traduir explica el final de la revolta d'Espàrtac (72 aC), en el qual intervé Licini Cras, un personatge que anys després va inaugurar una nova forma de govern a Roma juntament amb dos personatges més. En un mínim de quinze línies (aprox. 150 mots), digueu amb quin nom es coneix aquesta aliança tripartita; qui en va formar part; quines van ser les causes perquè es formés; quin dels tres va ser el que en va saber treure més profit; com va acabar aquesta experiència de govern; com va morir el seu principal protagonista.